

Avfallsforbrenning — glem ikke deponiet!

Av Jens Erik Pettersen

Jens Erik Pettersen er overing. i Miljøvernavdelingen hos fylkesmannen i Oslo og Akershus.

DEPONIET ER EN VIKTIG DEL AV AVFALLSDISPONERINGEN OGSÅ VED FORBRENNING

Ved planlegging og bygging av nye forbrenningsanlegg her i landet har deponeringsbehovet ofte vært tillagt liten vekt. Selv om forbrenningsprosessen medfører vesentlig reduksjon av avfallsvolumet, er deponiet fortsatt en viktig del av behandlingen.

Erfaringer fra mindre forbrenningsanlegg, som vi har relativt mange av her i landet, viser at 20—50% av den totale avfallsmengde går til fylling. En varierende andel av dette er brennbart avfall som er avvist ved forbrenningsanlegget. Dette skyldes forhold som uforutsette driftsstans, «avfallsstopper» som anlegget ikke har kapasitet til å forbrenne samt rutinemessig stans for overhaling.

Forbrenning inngår ofte i et interkommunalt samarbeid. Transportavstandene kan være lange. Lokale fyllinger for grovavfall og annet ikke brennbart avfall kan da være økonomisk gunstig.

KRAVENE TIL KONTROLL MED SIGEVANN FRA FORBRENNING-DEPONIET, BØR VÆRE LIKE STRENGE SOM FOR FYLLINGER FOR UBEHANDLET AVFALL

I og med at «forbrenningsdeponiet» erfaringsmessig blir tilført ubehandlet kommunalt avfall vil det genereres sigevann

som inneholder de samme forurensninger som sigevann fra «vanlige» fyllinger. Dette må det tas hensyn til i planleggingen og klargjøringen av deponiet.

Forbrenningsrestene vil inneholde tungmetaller. Disse er bundet relativt sterkt til slaggen. En senking av pH vil imidlertid kunne gi økt utvasking, og det bør derfor sørges for at forbrenningsrestene ikke blandes med organisk avfall eller sigevann fra slikt avfall. Ved nedbrytningen av det organiske materialet produseres nemlig syrer.

SKJERPEDE KRAV TIL DEPONERING AV ELEKTROFILTERASKE OG REST FRA GASSRENSING

I henhold til SFT's krav skal forbrenningsanleggene i Oslo, Fredrikstad, Trondheim og Ålesund ha installert renseanlegg for fjerning av gassformige forurensninger innen 1989. Disse forbrenningsanleggene renser i dag røykgassen i elektrofiltere. Reststoffene fra renseprosessene inneholder relativt høye konsentrasjoner av tungmetaller.

Vilkårene for deponering på Grønmo fyllplass som mottar forbrenningsrester fra de 2 forbrenningsanleggene i Oslo, er for tiden under revisjon. Ved full utnyttelse av kapasiteten til forbrenningsanleggene vil 60—70 000 tonn slagg og 6—7 000 tonn reststoff fra renseprosessene bli deponert hvert år.

De nye kravene vil innebære at reststoff fra renseprosessene skal deponeres i et eget deponi innenfor fyllingsområdet. Deponiet skal anlegges med egen sigevannssopsamling slik at det er mulig å ta prøver og eventuelt behandle sigevannet separat fra det øvrige sigevann fra fyllingen dersom dette anses nødvendig. Deponiet skal avsluttes etappevis med tett overdekking slik at minst mulig vann drenerer gjennom deponiet.

Slaggen vil kunne brukes innenfor fyllplassområdet til f.eks. avsluttende toppdekke. Forutsetningene for disponeringen vil være at slaggen ikke skal komme i kontakt med lett nedbrytbart organisk avfall eller sigevann fra dette.

Kravene vil tilsvare hva det legges opp til av de sentrale myndigheter i Tyskland

og Sveits og vil gi en god sikkerhet mot utvasking av tungmetaller også på lang sikt.

UTVASKING AV DIOXINER FRA ASKE OG SLAGG ANSES IKKE Å REPRESENTERE NOEN FARE

Mye av diskusjonene omkring luftforurensninger fra avfallsforbrenning har vært knyttet til dioxiner. Vurderinger av helsefaren forbundet med utslippene til luft har avdekket at avfallsforbrenningen slik den foregår i moderne anlegg er forsvarlig.

De sentrale myndigheter i Tyskland og Sveits har spesielt vurdert faren for utvasking av dioxiner fra forbrenningsrestene. Det konkluderes med at dioxiner bindes meget sterkt, og at det ikke vil skje noen utvasking til sigevannet.